
парків, політична стабільність [5]. До непрямих також зачисляємо і ставлення місцевого населення до туристів, рівень криміногенної ситуації, загальний сформований образ та імідж регіону (країни).

Література:

1. Гонтаржевська Л.І. Чинники та безпека зовнішньоекономічної діяльності підприємств туристичного бізнесу / Стратегія розвитку України: Науковий журнал (Економіка. Соціологія. Право). 2004. №3-4. С. 565-572.
2. [Дмитришин Л.І., Павлюк Т.Д.](#) Методичні основи дослідження факторів конкурентоспроможності туристичного бізнесу в регіонах / [Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки](#). 2014. Вип. 4. С. 112. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2014_4_14.
3. Любіцева О.О., Бабарицька В.К. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник / Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 335 с.
4. Офіційна сайт ДАРТ. Статистика. URL: <https://www.tourism.gov.ua/statistic>.
5. Kuśen E. A system of tourism attractions [Текст] / Tourism, 2010. Vol. 58(4). P. 409–424.

Оксана ТЕРЛЕЦЬКА, Леся КУШНІР

*Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені Степана Гжицького*

МІСЬКИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ В УРБОЕКОЛОГІЇ

Загалом поняття «урбоєкологія» трактують як науку про взаємозв'язки і взаємодію в часі й просторі двох систем – міської (в складі підсистем – соціальної, технічної, енергетичної, інформаційної, керівної, адміністративної та ін.) і природної, а також про ноосферне управління урбоєкосистемами [2]. Більш конкретно - це комплекс містобудівних, медико-біологічних, географічних, економічних і технічних наук, які в рамках екології людини вивчають взаємодію виробничої і невиробничої діяльності людини з навколишнім природним середовищем на території населених місць і їх систем [4]. З географічного погляду урбоєкологію розглядають як урбогеоекологію – науковий напрям, який синтезує усі природно-історичні знання природничих наук і висновки суспільних наук про місто як квазіприродну та антропогенно-техногенну геосистему – екологічну нішу людини, про соціоекологічні аспекти міської людини (*Homo urbanus*) як різновиду *Homo sapiens*, про соціально-економічну організацію міста, про взаємозв'язок природи, техніки і суспільства, міста і природи [5].

Міський туризм, який розвивається в усьому світі прискореними темпами, є складовою урбогеоекологічних процесів. Загалом поняття «міський туризм» (від англ. «City Tourism», нім. «Stadt tourismus») належить до відносно нових. Його концепція сформувалась у світовому туризмі в кінці ХХ ст. завдяки напрацюванням німецьких вчених Л. Гартмута, Г. Нойєнфельдтута, О. Розе (1980–1990 рр.). Так, наприклад, у словнику Л. Гартмута (1997) охарактеризовано міський туризм, як «короткострокове (найчастіше 1–4 дні) відвідування міста з такою метою: зацікавленість історією та культурою міста; участь у подіях та заходах; купівля різних товарів. Вважають, що міський туризм це: а) діловий туризм; б) шопінг-туризм; в) туризм, пов'язаний з певними подіями (відвідування різноманітних суспільних, культурних або спортивних заходів); г) пізнавальний туризм (наприклад, ознайомлення з пам'ятними місцями, пам'ятками культури, музеями тощо); д) паломницький туризм; е) освітній туризм; ж) медичний туризм; з) екстремальний туризм, у т. ч. паркур, зацепінг, дигерство, рифтинг, роуп-джампінг і т. ін.) [1].

Туристичні групи перебувають на окремих туристичних об'єктах від декількох десятків хвилин до декількох годин. За такий час актуальним стає екологічний стан середовища, в межах якого перебуває той або інший туристичний об'єкт. Таке екологічне середовище, як

зовнішнє середовище, вплив якого здійснюється через забруднення, транспортоване повітряними і водними трансграничними потоками [3], а також накопичується внаслідок місцевих чинників, щодо забезпечення туристичної діяльності, поділяють на два види: пейзажне забруднення й забруднення атмосфери. Перше може не впливати негативно на здоров'я туристів, але воно створює певний зовнішній ефект сприйняття навколишнього середовища відповідного туристично значимого об'єкта. Так, наприклад, наявність звалищ побутових відходів, які вчасно не вивезли, створює чітке негативне ставлення туристів і до самого туристично значимого об'єкта. До другого виду належить забруднення атмосфери трасами переміщення міських туристичних потоків різноманітними хімічними сполуками, які перевищують ГДК або радіаційне забруднення. Середовища з такими характеристиками не мають візуального впливу на туристів, але багато з них починають поступово реагувати на такий стан середовища (погане самопочуття, різноманітні розлади тощо).

Саме екологічний чинник вважають провідним, адже він лімітує розвиток туристичної діяльності в містах. Це середовищний фон, з аналізу якого має починатися будь-яке туристичне планування міського туризму. В основі такої діяльності має бути екологічне зонування території міста, яке сприймають як розподіл території на зони з різним екологічним призначенням або з різним антропогенним впливом.

Екологічна безпека міського середовища – це стан певної ділянки міста, що виключає шкідливий вплив або загрозу його мешканцям та відвідувачам, створений антропогенними або природними впливами, що сприяють формуванню природно-культурного середовища, яке задовільняє санітарно-гігієнічні, естетичні і матеріальні потреби.

Міський екологічний туризм як складова загальної урбоекології вирізняється тим, що він не створює додаткового екологічного навантаження на міське середовище, водночас він є його споживачем. Саме від екологічної якості міського середовища залежить якість туристичного бізнесу. Тому екологічне зонування міста є зонуванням екологічної якості його туристичного використання.

Інтенсивність розвитку міського туризму ставить перед урбоекологічними властивостями додаткові вимоги щодо якості туристично привабливих ділянок міста. Це повинно враховуватись при створенні генеральних планів міст і перспективах розвитку міських середовищ.

Література:

1. Гладкий О.В., Іщук С.І. Географія міст. Геоурбаністика: Київський національний університет імені Тараса Шевченка. К. ПАЛИВОДА А.В., 2014. 300 с.
2. Кучерявий В.П. Урбоекологія. Львів. Світ. 1999. 360 с.
3. Современные ландшафты Крыма и сопредельных акваторий: Монография. Научный редактор Е.А. Позаченюк. Симферополь, Бизнес-Информ, 2009. 672 с.
4. Франчук Г.М. Урбоекологія і техноекоелогія. Київ. Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк». 2011. 496 с.
5. Шищенко, П.Г., О.Ю. Дмитрук. Київ як екологічна система: природа – людина – виробництво – екологія. Київ. Центр екологічної освіти та інформації. 2003. С. 281-307.

Тетяна ГРУХІНА

Відокремлений структурний підрозділ

«Тернопільський фаховий коледж

Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя»

ОРГАНІЗАЦІЯ АКТИВНОГО ТУРИЗМУ ДЛЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ ЗА МАРШРУТОМ “ТЕРНОПІЛЬ-ЗАЛУЖЖЯ-ЗБАРАЖ-ТЕРНОПІЛЬ”

Психічний розвиток підлітків характеризується тим, що фактично весь цей період супроводжується кризою. Її передумовою є руйнування старої структури особистості,